

Galpert Tilda A Férjével

Ezen a képen én vagyok a férjemmel. A kép az esküvőnk után készült 1947-ben, Ungváron. 1947 márciusában Ari leszerelt. Rögtön hozzám utazott, Ungvárra. Szerénánál laktunk Arival. Április végén elhelyezkedett műszerészként az Utilprom termelési hulladék feldolgozó üzemben. Az esküvőnk sajátosan alakult. Április harmincadikán elmentünk sétálni, hogy megnézzük, hogyan díszítik föl a várost május elsejére. Sétáltunk, és séta közben egyszer csak elhatároztuk, hogy elmegyünk a házasságkötő irodába. Igazolvány volt nálunk. A házasságkötő iroda vezetője azonnal bejegyezte a házasságunkat. Egy egyszerű dokumentumot kaptunk, lefényképeztünk az utcai fotósnál, aztán külön-külön elmentünk a saját munkahelyünkre május elsejét ünnepelni. Ari hamarabb ért haza, mint én, és mondta a nővéremnek, hogy aznap összeházasodtunk. Ilyen volt a mi esküvőnk. Ari elment tanulni egy esti iskolába. A munkahelyén belépett a pártba. Elvégezte a tíz osztályt, és jelentkezett az Odesszai Gépészeti Főiskola gépészkarára, levelező tagozatra. Az az üzem, ahol dolgozott, lett később a 'Bolshevik' gyár. Ungváron egy olyan gyár, amelyben nyolcszáz ember dolgozik, nagy gyárnak számított. Ari ott dolgozott főmérnökként, amíg nyugdíjba nem ment. Mi ketten sosem titkoltuk, hogy zsidók vagyunk. Minden kérdőívre ráírtuk, hogy az anyanyelvünk jiddis. Azt is beírtuk, hogy a háború alatt én koncentrációs táborban voltam, Ari pedig munkaszolgálatos volt, bár sokan, akik a Szovjetunióban éltek, általában megpróbálták ezt eltitkolni. 1948-ban elküldtek egy kilenc hónapos párttanfolyamra, utána pedig a megyei végrehajtó bizottsághoz kerültem. Az élelmezésügyi osztályon dolgoztam, 1949-től 1985-ig [Az információk alapján nem lehet eldönteni, hogy a megyei tanács vagy a megyei pártbizottság élelmezésügyi osztályáról van-e szó. -- A szerk.]. Bevallom, mindenféle idők jártak. 1948-ban kezdődött a 'kozmozpolitizmus' elleni kampány [lásd: koncepciók perek]. Sokat olvastam erről az újságokban, de engem nem ért bántódás, és nem éreztem, hogy hozzám bárki is rosszabbul viszonyult volna, mert zsidó vagyok. Emlékszem az 1953 januárjában zajló orvosperre is, szörnyű időszak volt. Embereket kényszerítettek arra, hogy nyilvánosan ítéljék el a gyilkos orvosokat. Például a családunk egy barátját, egy zsidót, a kommunista Rotmant arra kényszerítették, hogy nyilvánosan ítélje el az orvosokat. Mivel megtagadta, elbocsátották a munkahelyéről. De engem senki sem kényszerített ilyesmire. Mintha burookban születtem volna!